

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Чалий В.С.

Науковий керівник – к.т.н, доц. Циганенко М.О.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Оптимізація технологічних систем
імені Т.П. Євсюкова», тел. (057) 732-98-21, E-mail: kafedra_emtp@ukr.net)

Витрати на виконання транспортних і навантажувально-розвантажувальних робіт в сільському господарстві складають до 35 % загальних трудовитрат в рослинництві і близько 17 % у тваринництві. Автомобільний транспорт є невід'ємною частиною сільськогосподарського виробництва і значною мірою визначає продуктивність праці у цій галузі.

Автомобільні перевезення в сільському господарстві підрозділяються на внутрішньогосподарчі і позагосподарчі.

Особливостями перевезень вантажів в сільському господарстві є:

- значні коливання вантажообігу і об'єму перевезень протягом року. Для позагосподарчих перевезень коефіцієнт нерівномірності вантажообігу коливається в середньому від 2,5 до 3,5. Розподіл річного об'єму перевезень по кварталах виглядає приблизно так: по 15 % у I і II кварталах, 45 в III і 25 % у IV кварталі;

- короткі терміни збирання врожаю і вивозу його з полів. Як показує практика, затримка в збиранні зернових культур на 10 днів приводить до втрат до 15 % урожаю, на 20 днів - до 30 %;

- невелика відстань (від 5 до 20 км.) внутрішньогосподарчих перевезень і великий діапазон відстаней (від 30 до 300 км.) для позагосподарчих;

- висока питома вага навалювальних і насипних вантажів з невеликою щільністю. Наприклад, такі вантажі, як сіно, солома, силос, мають щільність 0,25-0,35 т/м³, капуста - 0,4-0,45 т/м³, що веде до неповного використання номінальної вантажопідйомності автомобілів;

- для внутрішньогосподарчих перевезень характерне переважання ґрунтових доріг, а також їзда по полях. При цьому автомобіль повинен рухатися на малій швидкості (5...10 км/год), а звідси негативні наслідки;

- розгойдування кузова і як наслідок розхитування його підстави, рами при русі по нерівних дорогах з вантажем малої щільності (при перевезенні проводять нарощування бортів кузовів, унаслідок чого підвищується центр тяжіння автомобіля);

- велика різноманітність сільськогосподарських вантажів потребує специфіки їх перевезень. Це зменшена швидкість руху та спеціальне обладнання кузова транспортного засобу.

При плануванні перевезень необхідно враховувати всі особливості з метою зменшення витрат на виконання даної операції.